

Požehnání

Papež František vysvětlil, co v křesťanské víře znamená „požehnání“. Řekl, že to bylo to první, co Bůh po stvoření světa učinil: „Jak vypráví kniha Genesis, na počátku Bůh stvoření požehnal a viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré.“

02.12.2020

Katecheze Svatého otce v knihovně
Apoštolského paláce 2. 12. 2020

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes se zastavíme u podstatné dimenze modlitby, kterou je *požehnání*. Pokračujeme v našich zamyšleních nad modlitbou. V popisech stvoření (*Gn 1-2*) Bůh neustále životu žehná. Požehnal zvířatům (1,22), požehnal muži a ženě (1,28) a nakonec požehnal sobotě, dni odpočinku a požitku z veškerého stvoření (2,3). Bůh žehná. Na prvních stránkách Bible se požehnání opakuje neustále. Bůh žehná, ale žehnají také lidé, a záhy se ukazuje, že požehnání má zvláštní sílu, která po celý život provází toho, kdo jej obdržel, a disponuje lidské srdce, aby se nechalo proměnit Bohem (*Sacrosanctum Concilium*, 61).

Na počátku světa je tedy Boží „dobrořečení“. Bůh vidí, že každé dílo Jeho rukou je dobré a krásné, a když dojde k člověku, a dovršuje se stvoření, konstatuje, že je »velmi

dobré« (Gn 1,31). Krátce poté se krása, kterou Bůh vtisknul svému dílu, znetvoří, a lidská bytost se stává zkaženým tvorem, schopným šířit ve světě zlo a smrt. Nic však nedokáže nikdy smazat onu prvotní dobrotu, kterou mu vtisknul Bůh; onu stopu dobra, již Bůh vtisknul do světa, lidské přirozenosti, nás všech: schopnost žehnat a být žehnáni. Bůh se ve stvoření nezmýlil, ba nezmýlil se ani ve stvoření člověka. *Naděje světa plně spočívá v Božím požehnání.* Bůh nám neustále *přeje dobro.* On především, jak říká básník Péguy[1], neustále doufá v naše dobro.

Velkým Božím požehnáním je Ježíš Kristus, je to veliký Boží dar – Jeho Syn. Je to požehnání pro celé lidstvo, požehnání, které nám přineslo spásu. On je věčné Slovo, kterým nám Otec dobrořečil, »když jsme ještě byli hříšníky« (Řím 5,8): vtělené Slovo obětované za nás na kříži.

Svatý Pavel s pohnutím sděluje plán Boží lásky: »Bud' pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, on nás zahrnul z nebe rozmanitými duchovními dary, protože jsme spojeni s Kristem. Vždyť v něm si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrnění v lásce; ze svého svobodného rozhodnutí nás předurčil, abychom byli přijatí za jeho děti skrze Ježíše Krista. To proto, aby se vzdávala chvála jeho vznešené dobrotivosti, neboť skrze ni nás obdařil milostí ve svém milovaném Synu« (*Ef 1,3-6*). Není hřích, který by mohl kompletně smazat Kristův obraz, přítomný v každém z nás. Žádný hřích nesetře onen obraz, který nám Bůh propůjčil, Kristův obraz. Hřích jej může zohydit, ale nikoli připravit o Boží milosrdenství. Hříšník může vězet ve svých omylech dlouho, ale Bůh má doposledka strpení a naději, že se

hříšníkovo srdce nakonec otevře a změní.

Bůh je jako dobrý otec a dobrá matka, kteří svoje potomky, jakkoli by se pomýlili, nikdy nepřestanou mít rádi. Přichází mi na mysl, jak jsem vídával lidi čekají na návštěvy ve věznici, mnohé matky, které stály v zástupu, aby se shledaly se svým vězněným synem. Nikdy ho nepřestanou milovat, i když vědí, co o nich smýšlejí kolemjdoucí: Podívejte, ta má syna ve vězení. Ony matky se za to nestydí, či lépe řečeno, prožívají stud, ale jdou dál, syn je totiž důležitější než zahanbení. Stejně tak Bohu více záleží na nás, než na všech hříších, kterých se můžeme dopustit. Je totiž otcem, matkou, čirou a ustavičně žehnající láskou. Nikdy nám nepřestane žehnat.

Silný prožitek skýtá čtení biblických textů o požehnání ve vězeňském

prostředí nebo v terapeutických komunitách, dá-li se lidem pocítit, že i přes jejich vážná pochybení na nich nadále spočívá požehnání, že je nebeský Otec nepřestává mít rád a doufá, že se nakonec otevřou dobru. I kdyby je jejich nejbližší příbuzní opustili – mnozí totiž nejsou jako ony matky, které stojí v zástupu před vězením, nezáleží jim na blízkých a opouštějí je, protože je považují za nenapravitelné, nepřestávají být Božími dětmi. Bůh z nás nemůže vymazat obraz Božího dítěte, každý z nás je synem či dcerou. Stávají se zázraky, a muži a ženy se obrozují. Setkávají se s požehnáním, kterým byli pomazáni na Boží děti. Boží milost totiž mění život: bere nás takové, jací jsme, ale nikdy nás takovými neponechá.

Pomysleme kupříkladu na to, co Ježíš učinil se Zacheem (srov. *Lk 19,1-10*). Všichni v něm viděli zlo. Ježíš v něm však objevuje záblesk dobra, a odtud,

z jeho zvědavé touhy uvidět Ježíše dává průchod milosrdenství, které zachraňuje. Tak proměnil nejprve Zacheovo srdce a potom jeho život. Ježíš viděl ve vyvrhelech a zavržených nesmazatelné Otcovo požehnání. Ačkoli to byli veřejní hříšníci anebo se dopustili řady špatností, spatřoval v nich Ježíš ono nesmazatelné znamení Otcova požehnání, které podněcovalo jeho soucit. Tato věta se v evangeliu častokrát opakuje: „měl s ním soucit, bylo mu jich líto“. Onen soucit jej přivádí k tomu, že člověku pomáhá a mění mu srdce. Ba víc, dokonce se sám ztotožňuje s každým, kdo je v bídě (srov. *Mt 25,31-46*), jak stojí v evangeliu o protokolu, podle něhož nakonec budeme souzeni. Ježíš zde říká: „Byl jsem tam, hladový, nahý, nemocen a ve vězení, byl jsem tam“.

Bohu, který nám žehná, odpovídáme také *dobrořečením* - Bůh nás naučil dobrořečit, a proto máme činit totéž:

modlitbou *chval, klanění a*
děkůvzdání. Katechismus praví:
„Modlitba chvály je odpověď člověka
na Boží dary: protože Bůh dává
požehnání, srdce člověka může zase
velebit toho, kdo je zdrojem všeho
požehnání“ (KKC, 2626). Modlitba je
radost a vděčnost. Bůh nečekal, až se
obrátime, aby nás měl rád, ale
počínal si tak mnohem dříve, když
jsme ještě byli hříšníky.

Nemůžeme chválit pouze Boha, který
nám žehná. Musíme žehnat všemu,
co je v Něm, všem lidem, žehnat
Bohu a žehnat bratrům, žehnat světu
– v tom spočívá křesťanská mírnost,
tedy ve schopnosti vnímat požehnání
a žehnat. Kdybychom takto všichni
jednali, určitě by neexistovaly války.
Tento svět potřebuje požehnání,
které můžeme dávat a dostávat. Otec
nás má rád. A nám zbývá pouze
radost z toho, že Mu můžeme
dobrořečit a vzdávat díky, naučit se
od Něho nezlořečit, nýbrž dobrořečit.

A zde ještě slůvko k lidem, kteří si navykli zlořečit, lidem, kteří mají stále v ústech i srdci zlé slovo a kletbu. Ať se každý z nás zamyslí nad tím, zda nemá takový zlozvyk? A prosí Pána o milost, aby se změnil, protože máme požehnané srdce, z kterého nemůže vycházet zlořečení. Kéž nás Pán naučí žehnat a nikdy zlořečit.

[1] *Le porche du mystère de la deuxième vertu*, první vyd. 1911.
Brána k tajemství druhé ctnosti.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/katecheze-modlitba-papez-frantisek-pozehnani/> (21.03.2026)